

## **ПОВРЕДА КРИВИЧНОГ ЗАКОНА**

### **ИЗ ЧЛАНА 369. ТАЧКА 1. ЗАКОНИКА О КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ**

**Постојање кривичног дела није искључено тиме што је окривљени провоцира да изврши радњу конкретног кривичног дела, јер то није један од основа прописаних кривичним законом који искључују противправност или кривицу.**

#### ***Из образложења:***

Првостепени суд је окривљеног на основу члана 355. тачка 1. ЗКП ослободио од оптужбе за кривично дело из члана 50. Закона о девизном пословању, налазећи да дело за које је окривљени оптужен, по закону није кривично дело.

Дајући разлоге за такав став првостепени суд у образложењу пресуде наводи „у конкретном случају, извршење трансакције понуђено је од стране контролора НБС, из чега следи даљи закључак да је куповина девиза коју је извршио окривљени испровоцирана од стране поменутог контролора, чија радња, по оцени суда, не може представљати предмет кривично-правне заштите и санкционисања у смислу напред поменуте одредбе“.... односно да „контролори НБС нису овлашћени да у смислу члана 30. Закона о девизном пословању врше продају девиза, нити да сами врше кривична дела провоцирајући грађане да врше кривична дела“ те да у радњама које се стављају на терет окривљеном нема елемената кривичног дела из члана 50. Закона о девизном пословању.

Овакав став првостепеног суда, а који је прихваћен и од стране другостепеног суда основано побија у захтеву за заштиту законитости Републички јавни тужилац који је истакао да су првостепени и другостепени

суд у својим пресудама учинили повреду кривичног закона из члана 369. став 1. тачка 1. ЗКП у корист окривљеног.

По налажењу Врховног касационог суда из чињеничног описа радњи окривљеног датих у оптужном акту, произилазе сва битна обележја кривичног дела из члана 50. Закона о девизном пословању а које је окривљеном стављено на терет. Наиме, без значаја је за свршену радњу наведеног кривичног дела чињеница да ли је до извршења дела дошло тако што је окривљеном пришао контролор НБС и овде сведок са циљем да „испровоцира“ купопродају девиза, која трансакција је извршена тиме што је окривљени прихватио куповину 100 еура за динарску противвредност у износу од 8.250,00 динара, или је у питању било које друго физичко лице које нуди девизе на продају.

Ова чињеица значи да је окривљени очигледно куповао девизе, па како за исто није имао овлашћење НБС, односно поступао је супротно одредби члана 30. Закона о девизном пословању, то се у конкретној ситуацији у радњама окривљеног стичу сва законска обележја кривичног дела из члана 50. Закона о девизном пословању.

-2-

„Провоцирање“ окривљеног да изврши радњу кривичног дела не искључује постојање кривичног дела, јер не постоји неки од основа прописаних кривичним законом који искључују противправност или кривицу. При том се евентуално код доношења првостепене и другостепене пресуде могло поставити питање дозвољености или недозвољености наведеног доказа – у смислу коришћења исказа контролора НБС, односно да ли је тај доказ у складу са одредбама ЗКП и да ли се на том доказу може засновати пресуда, а на шта се у поднетом захтеву не указује, па у смислу одредбе члана 423. став 1. ЗКП исто и није предмет испитивања у овом поступку.

С тога је првостепени суд ослобађајући окривљеног сходно члану 355. тачка 1. ЗКП од оптужбе учинио повреду кривичног закона из члана

369. став 1. тачка 1. ЗКП, по питању да ли је дело за које се окривљени гони кривично дело, а та повреда није отклоњена одлуком другостепеног суда, који је у потпуности прихватио став првостепеног суда, па је захтев за заштиту законитости јавног тужиоца уважен и утврђена повреда кривичног закона из члана 369. тачка 1. ЗКП учињена у корист окривљеног у обе правноснажне пресуде.

*(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда, Кзз 66/11 од 13. октобра 2011. године утврђена на седници Кривичног одељења 20.03.2012. године)*